

CENTAR ZA
POLITIKE
EMANCIPICIJE

RAD, KAPITAL, KLASNA BORBA: RAD U PERIODU NEOLIBERALNE TRANSFORMACIJE

3-5. APRIL
DOM OMLADINE BEOGRADA

Program:

Četvrtak, 3. april

19:00 Od pune zaposlenosti do fleksibilnog rada - klasna borba u vreme neoliberalizma (Darko Vesić)

21:00 Film: O solidarnosti, (2013), video [14'] (Kontekst Kolektiv)

Petak, 4. april

18:00 Izmene u radnim zakonodavstvima - uzroci i posledice (Andrea Jovanović, Kire Vasilev)

20:00 Uticaj promena na tržištu rada na položaj žena (Marija Radoman, Anika Čakardić)

Subota, 5. april

16:00 Savremeno evropsko tržište rada - liberalizacija tržišta, veza visokog obrazovanja i tržišta radne snage, migracioni procesi (Maja Breznik, Marija Jakovljević, Julija Kranjec)

18:00 Perspektive radničkog organizovanja - civilno društvo i radnički pokret (Teodor Colakoski, Mijat Stanić, Ivan Radenković, Boško Petrov)

20:00 Prekarizacija i fragmentacija u Nemačkoj i Evropi (Stefanie Hüertgen)

www.pe.org.rs

Rad, kapital, klasna borba: rad u periodu neoliberalne transformacije

Centar za politike emancipacije

3-5. april 2014. Dom omladine Beograda

Direktne strane investicije već dugi niz godina predstavljene su kao jedini lek za oporavak naše ekonomije. Sve političke partije u Srbiji postavljale su pred sebe kao važan zadatak „kreiranje povoljne poslovne klime“ čime bi bio omogućen dolazak investitora. „Povoljna poslovna klima“ reflektovala se u subvencionisanju privatnog kapitala novcem iz javnog budžeta i kontinuiranom urušavanju prava radnica i radnika u cilju pojeftinjenja radne snage za kapital. Efekata gotovo da nije bilo čemu svedoči i preko 25% nezaposlenih, kao i više od 700.000 ljudi koji žive ispod granice siromaštva. Ove poražavajuće brojke svakodnevno se uvećavaju.

Ipak, od politike koja nas je dovela tu gde jesmo, za sada se ne odustaje. Štaviše, odlazeća Vlada Republike Srbije dodatno je zaoštrila situaciju insistirajući na merama štednje i implementaciji izmena radnog zakonodavstva. Ideja koja stoji iza ove dve stavke je da će se kroz štednju smanjiti budžetski deficit, dok će fleksibilizacija tržišta rada konačno omogućiti dolazak stranih investitora i otvaranje radnih mesta.

Naravno, ono što se prećutkuje je da će se sve prelomiti preko leđa radništva: različitim porezima smanjuju se plate, a fleksibilizacija tržišta rada i olakšano otpuštanje dovode do još veće konkurencije oko ionako oskudnog broja radnih mesta. Takođe, dodatno se vrši pritisak na javni sektor koji se posmatra kao jedna celina, pa se tako zanemaruje da u njega ulaze i zdravstvo, školstvo, elektropriroda, vodovod i ostala javna dobra čijim bi uskraćivanjem ili privatizacijom život ionako osiromašenog stanovništva bio još teži.

Ove mere treba posmatrati i u regionalnom kontekstu u kojem i ostale zemlje u našem okruženju sprovode slične zakone, pa se privlačenje stranih investicija, odnosno „podizanje konkurentnosti“, pretvara u jednu specifičnu trku do dna u kojoj najviše ispaštaju oni najsiromašniji. Treba ih posmatrati i u širem, evropskom kontekstu u kojem naša jefitina radna snaga omogućava snižavanje cene rada u zemljama kapitalističkog centra.

Sve ovo nas je navelo da detaljnije preispitamo neke od postulata koji se danas konsenzusom prihvataju kao neupitni. Cilj konferencije **Rad, kapital, klasna borba: rad u periodu neoliberalne transformacije** je pre svega razmatranje teorijskih i praktično-političkih aspekata transformacije procesa rada i proizvodnih odnosa, koja se postepeno odvijala u poslednje četiri decenije. Ove promene su oblikovale svet kakav danas poznajemo, zbog čega je kritička analiza ovih procesa nužna kako bismo shvatili ekonomske i ideološke temelje kapitalističkog sistema u kojem živimo. Artikulacija pitanja kojima ćemo se baviti na konferenciji ujedno nam se čini i kao važan korak ka izgradnji levih političkih strategija u Srbiji i na Balkanu.

Koji su nas strukturni uslovi i istorijska kretanja doveli do ovakve situacije?

Šta je uzrok promene ravnoteže odnosa snaga između rada i kapitala i kakve je to posledice imalo na promene u procesu proizvodnje?

Šta zapravo znači fleksibilizacija rada i kome idu u korist predložene izmene radnog zakonodavstva?

Koja je pozicija Srbije i zemalja u regionu u globalnoj podeli rada?

Koliko je drugačija pozicija rada na evropskoj periferiji u odnosu na evropski centar?

Na koji način predložene reforme specifično pogađaju ženski deo populacije i koje su konkretne posledice predloga izmena Zakona o radu koje će se naročito reflektovati na položaj žene?

Na koji način funkcioniše evropsko tržište radne snage, koliko je ono „otvoreno“ i za koga?

Kuda vodi podređivanje obrazovanja tržištu i njegovim principima? Kako se ono reflektuje na pitanje dostupnosti obrazovanja?

Šta nam govore iskustva zemalja u regionu koja su već uveliko sprovela zahtevane reforme?

Kako su i zašto izmene radnog zakonodavstva u Makedoniji dovele do povećanja, a ne do smanjenja nezaposlenosti?

Koji je položaj sindikata danas, koja je njihova uloga i kakve su perspektive sindikalnog organizovanja?

Čemu služi i kuda nas vodi „socijalni dijalog“?

Šta je alternativa postojećem stanju i gde leže potencijali organizovanog delovanja u smeru izmene date situacije?

Program:

Četvrtak, 3. april

19:00 Od pune zaposlenosti do fleksibilnog rada – klasna borba u vreme neoliberalizma

(Darko Vesić)

21:00 Film: O solidarnosti, (2013), video [14'] (Kontekst Kolektiv)

Petak, 4. april

18:00 Izmene u radnim zakonodavstvima – uzroci i posledice

(Andrea Jovanović, Kire Vasilev)

20:00 Uticaj promena na tržištu rada na položaj žena

(Marija Radoman, Ankica Čakardić)

Subota, 5. april

16:00 Savremeno evropsko tržište rada – liberalizacija tržišta, veza visokog obrazovanja i tržišta radne snage, migracioni procesi

(Maja Breznik, Marija Jakovljević, Julija Kranjec)

18:00 Perspektive radničkog organizovanja – civilno društvo i radnički pokret

(Teodor Celakoski, Mijat Stanić, Ivan Radenković, Boško Petrov)

20:00 Prekarizacija i fragmentacija u Nemačkoj i Evropi

(Stefanie Hüertgen)

O učesnicama/cima:

Darko Vesić

Darko Vesić je sociolog i član Centra za politike emancipacije. Pored toga, bavi se marksističkom teorijom, učestvuje u inicijativi za stvaranje društvenog centra Oktobar i drugim poduhvatima.

Kire Vasilev

Odrabrio je svoju master tezu u okviru Evropskih studija na Univerzitetu u Flensburgu 2013. godine na temu "Savremene teorijske debate o demokratiji i legitimitetu u EU". Bavi se istraživanjem efekata globalizacije na demokratiju, sa posebnim fokusom na efekte globalne krize na demokratiju u Jugoistočnoj Evropi. Trenutno radi kao istraživač na Institutu za evropsku politiku u Skoplju.

Andrea Jovanović

Apsolventkinja na odeljenju za filozofiju Filozofskog fakulteta u Beogradu. Tokom 2013. bavila se analizom dostupnih predloga izmena zakona o radu, uključujući i poslednju verziju koja je trenutno povučena iz procedure. Njena teorijska interesovanja tiču se kritike političke ekonomije, marksističkog feminizma i teorija rada u kapitalizmu. Članica je kolektiva Gerusija (Novi Sad, Beograd) i Centra za društvenu analizu (Beograd).

Ankica Čakardić

Doktorirala na Odsjeku za filozofiju Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu gdje od 2010. godine radi kao docentica i predstojnica Katedre za socijalnu filozofiju. Tu ostvaruje interese za socijalnu filozofiju, političku filozofiju, filozofiju roda i filozofiju kulture. Od 2007.-2010. predavala je na Kulturalnim studijama Filozofskoga fakulteta u Rijeci gdje je bila predstojnica Katedre za kulturnu teoriju i diskursne studije. Od 2006. godine predaje u Centru za ženske studije, a od 2011. u njemu vodi obrazovni

program. U Centru za mirovne studije predaje od 2005. godine. Članica organizacija Baza za radničku inicijativu i demokratizaciju (BRID), Feministički front (Femfront) te Ženska fronta za radna i socijalna prava.

Marija Radoman

Rođena je 1983 godine. Diplomirala je sociologiju na Filozofskom fakultetu u Beogradu. Trenutno je zaposlena na istom fakultetu kao istraživač saradnik i studentkinja je doktorskih studija na katedri za sociologiju gde radi svoju doktorsku tezu na temu homoseksualnih zajednica u Beogradu.

Julija Kranjec

Od 2007. godine aktivno se bavi temama i politikama azila, migracija, stranaca i integracije, mnogo više u praksi nego u teoriji. Od 2009. živi i radi u Centru za mirovne studije u Zagrebu.

Marija Jakovljević

Studentkinja master studija sociologije. Učesnica blokade Filozofskog fakulteta u Beogradu 2011. godine. Bavi se društvenim problemima, teorijski i aktivistički.

Maja Breznik

Istraživačica na Mirovnom Institutu, docentkinja sociologije kulture u Ljubljani. U poslednje vreme se najviše bavi problemima odnosa rada, prekarizacije i privatnog sektora na tržištu rada. Objavila je nekoliko knjiga: *Artisanry and Erudition* (2003), *The Culture of Danaan Gifts* (2009), *General scepticism in the Arts* (2011), *The Working Poor* (2013, koautor).

Teodor Celakoski

Radnik u kulturi, aktivista inicijative "Pravo na grad" i projektni direktor Multimedijalnog instituta MaMa, Zagreb. Jedan je od pokretača brojnih hrvatskih platformi, mreža, trajnih inicijativa i institucija među kojima su, pored nave-

denih, Clubtura, POGON, Zaklada Kultura nova. Evropska fondacija za kulturu (ECF) izabrala je ove godine Celakoskog za laureata Nagrade princeze Margriet (ECF Princess Margriet Award).

Boško Petrov

Zaposlen u Savezu samostalnih sindikata grada Novog Sada i opština kao saradnik za informisanje, protokol i odnose sa javnošću.

Ivan Radenković

Živi i radi u Novom Sadu. Zaposlen je u Udruženju romskih studenata i član je kolektiva Gerusija. Deo je uredništva časopisa za teorijske prakse "STVAR" koji izdaje kolektiv Gerusija. Bavi se marksističkom teorijom i istorijom.

Mijat Stanić

Predsednik Nezavisnog ostarskog sindikata iz Zagreba, koji deluje u sklopu Nezavisnih hrvatskih sindikata.

Stefani Hüertgen

Dr Stefani Hüertgen, rođena u Istočnom Berlinu, u bivšoj Nemačkoj Demokrat-skoj Republici, studirala je političke nauke na Slobodnom univerzitetu u Berlinu (u zapadnom delu), bavila se političkim i sindikalnim obrazovanjem, realizovala naučno i političko istraživanje na pitanju društvene evropeizacije, a danas je istraživačica na Institutu za Socijalna Istraživanja u Frankfurtu i članica naučnog veća u okviru Roza Luksemburg fondacije.

Kontekst kolektiv

Kontekst kolektiv bazira svoj rad na procesu povezivanja kritičke teorije i prakse, polja umetnosti i kulture sa širim društvenim delovanjem.

www.pe.org.rs

